

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень. В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Стіваришене "Українських Робітничих Вістей". Передплата на рік \$4.00 Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщення в газеті рукописів не звертає ся, ліба що дописувачеві виривно зазначити, що бажано зоручити свої рукописи на випадок її непоміщення та залучити поштову марку на її пресику.

33А КУЛІС ЗЛОДІЙСЬКОЇ ДИПЛОМАТІЇ.

Нашим читачам відома є історія розбиття Люзанської конференції. Хоч вправді та конференція не мала вигляду на успіх від самого початку, то проте вістка про її розбиття буда свого рода несподіванкою. Широкий загал добував в тім розбитті деяку загадочність.

Сю "містерію" з розбиття Люзанської конференції відкриває тепер редактор одного англійського журналу. Іменно він пише, що французський прем'єр Пуанкаре зрадив британського міністра заграничних справ Корзона на Люзанській конференції і се було причиною її розбиття. Перед послідним засіданнем конференції Пуанкаре вислав до турецької делегації в Люзанні тайні приватні інструкції, щоби вона за ніяку ціну не підписала пропозитого Англією (в імені всіх альянтів) договору. Коли Турки відмовлять ся підписати англійський договір, Франція заперяє, що заклячить з Туреччиною сепаратний договір. Начерк договору з Туреччиною Пуанкаре мав вже готовий до підпису. На підставі того договору Туреччина мала віддати свою армію і флоту під опіку французьких офіцерів і таким робом мала стати, так як Польща, під протекторатом Франції. Розуміть ся, Турки не були настільки дурні, щоби добровільно стати васялями Франції. Однак бачучи таке роздвоєне серед альянтів, вони поставили ся несприймірно до пропозитого Англією договору, надіючись ся заклячить з кожною альянтською державою особній мировий договір, очевидно на користіших для себе умовлях. Пропозитію заключення особнього договору з Англією мав навіть предкадати Корзону турецький делегат Різа Нур Бей, однак голова англійської делегації мав свою пропозицію з обуренем відкинути. Таким робом ані Англія, ані Франція ані Туреччина не осягнули свого і конференція в Люзанні розбилась ся.

Тепер загаданій англійській журналу називає поступок Пуанкаре супроти Англії чорною зрадою. Він каже, що се так само виглядає як би Лойд Джордж кілька днів перед Версальським договором приватно заперяв був Німціям, що Велика Британія заклячить особній договір з Німеччиною, наколи вона не схоче підписати Версальського договору.

Ось таку злодійську дипломатію одні проти других ведуть керманіи двох "найближших собі" альянтських держав. Ось так "одностайно" поступають альянти, які побивши Німеччину, стали тепер проти себе готові у відповідну хвилину кинути в смертельний бій. Наверх, для задурення темних мас, вони ще далше вдають союзників і приятелів, бо інакше і не можна. Адеж-ж і Англія і Франція ще недавно вели спільно робітників і селян на різно в обороні "демократії" і "свободи" перед пруським милитаризмом. Отже не можна так погано скинути маску з лиця, чи властвую надати свіжкі і кричати, що он страшний милитаризм завів ся в Англії або Франції і його треба знищити. Така раптова зміна фронту буда би дуже очевидна і могла би отворити працюючим масам очі. А тут інтереси британських і французьких капіталістів ніяк не сходять ся, а навпаки, все стають одні другим поперець дороги. І власне ці інтереси диктують як французьким, так англійським дипломатам вести між собою боротьбу на жите і смерть. А що не прийшла ще відповідна хвиля розпочати ту боротьбу явно на отвертій поді, то буржуазна дипломатія веде її покищо скрито, по злодійськи, як на дійсних грабників-злочинців пристало. Епізод з Люзанською конференцією є лише одним із могох примірів тайної дипломатичної боротьби між французьким і англійським капіталом.

Робітничій класі треба слідити за тою боротьбою і вчити ся на ній ту велику істину, що нема ніякої демократії, чи свободи, чи цивілізації, за котру робітничій класі треба би іти проливати свою кров, а є лише звичайні економічні інтереси грабницького, імперіалістичного капіталізму і ради цих інтересів істину, тим скорше перестануть бути арматним мясом в руках агентів капіталу — в руках правительств буржуазних держав.

МОРДИ ФАШІСТІВ В ІТАЛІЇ.

Про терор фашистів над робітництвом в Італії пишеть ся в робітничій і буржуазній пресі дуже багато і ми не думаємо переповідати тут відоміх фактів. Ми хочемо подати тут про фашистський терор лише такі відомости, які нашим читачам зовсім невідомі. Се відомости подімає за Умберто Терраччіні, який звив їх з буржуазної газети в Турині "Ля Стампа" і помістив в видаванні в Берліні "Міжнародній Пресовій Кореспонденції". Наведені факти відносять ся до дикої розправи фашистів над робітниками в Турині.

Ось що пише загадана туринська буржуазна газета "Ля Стампа":

"Убийство трамваєвого робітника Маттео Чялеро будо найбільш драматичним епізодом. Він сидів зі своєю жінкою і дитиною при вечері, коли хтось запував в двері. Він встав, отворив двері і запитав: — "За ким шукаете?" — "За трамваєвим робітником Маттео Чялеро", — буда відповідь. — "Я є ним", — сказав робітник і в ту саму хвилину дано кілька вистрілів. Жінка і дитина зірвали ся і почали кликати о поміч, однак чоловік понавів ся смертній на землю."

"Шведь Стріув Пробо, який тяжко ранений лежить тепер в шпиталях, мріє про відділів фашистів, які посадили його на візок і вивезли з Полефери. Там дано до него два вистріли і кинено в ріку. Се бачило кількох людей, які по відділі фашистів витягнули його з води і забрали до шпиталя..."

"Каря Берруті вивезло 4 чи 5 фашистів автомобілем з міста; там його скинено і приказано йому втікати. Кілька вистрілів положили кінець його життю..."

"Трамваєвий помічник Льюджі Барольо стрів фашистську патрулю. Його запитано: — "Чи ти Барольо?" — "Так", — буда відповідь, і вистріли положили нещасливого чоловіка на землю..."

"В Борго С. Донато переходячі люди знайшли чоловіка, очевидно робітника, який лежав з головою в крові і з ледви помітним віддіхом в горлі. Його забрали до шпиталя, де розсліджено, що йому розбито чашку. Імя того чоловіка є Чіомо і він є добре знаний в Турині. Фашисти зловили його разом з його приятелем і пізніше приятеля випустили. Деякі свідки кажуть, що фашисти волочили Чіомо по місті цілий вечер..."

"Недого по півночі йшов дорогою фабрикант і зауважив чоловіка, що лежав на вулиці і стогнав. Він мав в чолі велику рану від вистрілу, а його лице будо залате кровю. Сим чоловіком будо Петро Ферреро, секретар туринської металевої робітничої секції. Він буду дуже добре знаний, бо завсігди вів переговори з властями і фабрикантами підчас трейд-юніонних конфліктів..."

"Підчас одної експедиції фашистська патруля увійшла до корчми Леона Маззоля. Все, що є дотепер знає, се те, що судісі чули страшний крик і кілька вистрілів. Коли урядники безпеченства появили ся незадолго після того, вони знайшли Маззоля неживим в ліжку. Він буду пробитий і прострілений..."

Дальше "Ля Стампа" описує, як фашисти спалили робітничий будинок, який вони зняли: Сигнал до вогню дава голова експлозіва, яку уміщено на найвишнім місці будинку, в вежі. Звідтам вогонь скоро поширив ся на низші поверхи. Подумівшя почала бухати зі всіх вікон та скоро поширювати ся, так як по підлогах умисно понавляли бензини.

Сей підпад фашисти упрямували що до найменшої подробности, про що вони самі потім сказали. Вони мали на цілі цільовито знищити будинок.

Підчас пожежу фашисти обступили довкола горючий будинок. Коли вогонь найбільше бушував, вони співали в супроводі гри своєї банди. Вони не допустили поліції, щоби робила що коло будинку, а коли приїхала пожежна сторожа, вони навіть не дозволили її зблизити ся до горючого будинку.

Ось так виглядає в дійсности кровавий терор фашистів в Італії.

З БОРОТЬБИ В ІРЛАНДІЇ.

(Кореспонденція до "Українських Робітничих Вістей")

Велике ірландське повстанє 1916 року, жертвою якого впав Джеймс Коноли, розстріляний англійським правительством, будо початком повстанчого руху на Зеленому Острові. Ірландія невпинно провадила остру повстанську боротьбу проти чужоземного англійського війська. Хоча й ведена тільки певною частиною ірландського народу, охотниками і републиканськими організаціями, ся боротьба однак знаходила широкий відгук в селянських і робітничих масах, яким англійська економічна політика дава ся в знаки. Як знаємо ся політика базувалась на зміцненню промисловости в самій Англії і руйновано її в Ірландії (ткальня, вовняна). В наслідок сього виникла еміграція, а населенє зменшилось з 8 до 4 мільйонів.

Завдяки сьому загальному співчуттю ірландських мас революційній військ Ірландії, а власне Син-Фейнерів, здобули важні позиції. Ірландія стала майже самостійною державою, звязана з Англією тільки юнією через губернатора, який являеть ся заступником короля. Вона має всі свої державні установи, армію і інституції, міністерства і управи.

Яким робом могла статись ся перемога? Що за причина, що Син-Фейнери перемогли? Насамперед треба сказати, що незалежність Ірландії будо умовна. В ніякій ані економічній, ані політичній міжнародній справі вона не може виконити з під впливу Англії, хоча такі буде мати більше волі руху як поперед. Звичайна річ, що незалежність Чехословащини або Німеччини є мало в чім більша за ірландську: там гегемонія Франції, а тут Англії.

Щоб не довго пояснювати нашим читачам змісл сей перемоги Син-Фейнерів в Ірландії, ми стисло сформуємо діло так, як воно будо:

Англійська консервативна буржуазія, ослаблена в своїм шовінізмі коаліцією з лібералами Лойд Джорджа, зважилась зрештою поділитись владою в Ірландії з організованою ірландською буржуазією. Отсе і все, що сталося в Ірландії в грудні 1921 р., коли підписано було угоду між Грифтімом і Лойд Джорджем.

Національний ірландський рух, хоча охоплював і трудящих верстви, нічим істотним не віддирявся ся від інших революційно-національних рухів — українського, німецького, турецького і т. д. Організатором сього руху буда домашня буржуазія. Позбавлена політичної влади, нині ся економічно зміцнена заможна верства домагалась влади.

Тому що Син-Фейнери мали в Ірландії в посіданю цілу свою державу з Дел-Ерином, по-

спротив републиканців позбув ся сили. Прийшло до такого стану, що будо майже проголошено переміре.

Републиканці стали жити явно і появились легально на поверхні політичного життя.

Аж тут рангом державники проголосили закон, що хто матиме при собі зброю, того буде розстріляно. Першою жертвою впав Чайлдєр, провідна фігура в ірландському русі. Сам Англієць з роду, він однак єтанув за Вільну Ірландію і протигом останніх років зі зброєю в руках боронив ідею незалежної републики. У нього знайшли револьвер, подарований йому раніше якимсь державником. Ось за держанє сей зброї його розстріляно. Сей факт, який своєю провокаційністю переходить всі межі звичайного, викликає могутне обурєне. Дальше будо захолено цілу групу чільних републиканців і за те лише, що мали револьвери, їх усіх скорим судом позбавлено життя. Серед сих останних загину Рори О'Конор.

З самих сих фактів ясно, що державники, не будучи певні соціального ґрунту під ногами, задумали вчинити криваву розправу — помсту над републиканцями.

Знову таки будо очевидним, що руками державників керувала чорна рука Бонара Ло і консервативів, які дали зрозуміти Ірландії, що державники мають вибирати між орієнтацією на Англію а знищенєм републиканського руху.

Крім того почали говорити про злуку Ірландії з реакційним Олстером. Щоб досягнути сього, треба будо підготувити реакційний ґрунт під ногами. Отже треба будо принести в жертву ліви групи і знищити їх кровавим терором, коли не можна інакше. Так упали трохи републиканців. Так почулись розстріли. Так прочищу-

єт ся шлях згоди ірландської буржуазії і англійсько-оастерських реакціонерів. Ціною крові і життя революційних мас буде окуплено сю згоду.

Знаменним фактом для нас являеть ся поведінка Партії Праці. Її провідники, як Джансон, поставились до нагинки і арештовань 6.000 републиканців так, начеб то буди бандити, а не борці за волю ірландських мас проти англійського імперіалізму. Опортунізм Партії Праці, її піддабування до соціал-шовіністичної політики Бритійської Партії Праці, її ворожнєча до революційного діла приписали їй політику тодерантного відношеня до правительства Вільної Держави.

Комуністична Партія Ірландії, яка видає свій орган "Workers Republic" в Лондоні, кинула своє слово і діло по боці повставших, розбитих, закатованих републиканців. Не тому вона се зробила, що Де Валєра, який тепер ховаєть ся в горах, іде до комуністичної революції, але тому, що републиканська революція невідомо, стихійно і масово увляє собою революційно-класовий вибух ірландських трудящих мас проти імперіалізму Британії.

Разом з Комуністичним Інтернаціоналом комуністи Ірландії заклякають до боротьби з Вільною Державою, з її терором — за Робітничу Ірландську Републику, за републику селян і робітників.

А Комуністичний Інтернаціонал зі свого боку підчас Четвертого Конгрєсу післяв усім національно-революційним борцям свій привіт і моральну піддержку їхній справі.

Ми кинемо нашу статю о кликом Комуністичного Інтернаціоналу:

Хай живе Ірландська Робітнича Република!

Г. Підбуний.

СОЮЗ СОЦІАЛІСТИЧНИХ РАДЯНСЬКИХ РЕПУБЛІК НА СХОДІ ЄВРОПИ.

ПОСТАНОВА ЗІЗДУ РАД СОЮЗА СОЦІАЛІСТИЧНИХ РЕПУБЛІК.

Вислухавши наведені вище Декларацию і Договір, Установчий Зізду Союзу Соціалістичних Републик ухвалив таку постанову:

"Зізду Рад Союзу Соц. Рад. Републик, розглянувши проект Деклараций про утворєне Союзу Соц. Рад. Републик і укладений повноважними делеґаціями, — вибраними з делеґацій Рад Р.С.Ф.С.Р., У.С.Р.Р., Закавказької Федераций і Б.С.Р. Р., — Союзний договір, постановляє:

- 1. Декларацию і Союзний договір в основному затвердити;
2. Зважаючи на те, що прийнята Декларация і укладений договір мають велике значєне, а також з огляду на бажаність вислухати остаточну думку всіх републик, що входять в союз, про текст сього договору, — передати Декларацию і Договір Центр. Вик. Комітетам Союзних Републик для додаткового обміркованя, з тим, щоб уваги союзних републик було подано Ц.В.К. С.С.Р.Р. — на близшу його сєсію.

3. Доручити близшій черговій сєсії Ц.В.К. Союзу Соц. Рад. Републик розглянути і додержати уваги, затвердити текст Деклараций і Союзного

ЖЕНЩИНИ-РОБІТНИЦІ ЧИТАЙТЕ І ЯК НАПДАЛЬШЕ ПОШИРЮЙТЕ СЕРЕД ЖЕНЩИН-РОБІТНИЦЬ СЬІЙ МІСЯЧНИЙ ЖУРНАЛ

Голос Робітниць

який містить цікаві статті про рух серед женщин-робітниць в цілому світі, популярні наукові статті, оповідання, вірші і т. д.

Передплата вносить: на рік 1 доллар; на піврік 60 цт. Поодинокое число 10 цт.

Передплату і замовлення належить слати на адресу: THE VOICE OF WORKINGWOMAN Ukrainian Labor Temple Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man., Canada.

Калінін, Ленін, Троцький, Сталін, Зиновєв, Каменєв, Бухарін, Риков, Дзєржинський і Радек. Від Української Републики: Петровський, Кон, Шумський, Гринько, Раковський, Майульський, Квірін, Чубар, Фрунзе і інші.

ТАК БУДЕ.

В альбум тим, що проти нас.

Не пророцтво, не гіпнозизм, а неминуча дійсність. Не називайте нас утопістами, не величайте фанатиками. Ми не Росія, не Україна. Ми — світ. Ми одна моготина тверда рука, а наші п'ять пальців, се п'ять частин світа.

Ми молоді, недовісідчені, але ми швидко розуміємо. Ви заплююєте очі і стараетесь не бачити нас. Але ми перед вами і проти вас. Се мучить вас зір. Несмачно, некултурно. Робочий від, замураний, засмалений, сухий і вично заураний — прагне влади. О! як дико до вас.

Ваші тюрни передовені нами. Дуринці! За залізними решітками ростуть наші крила. І ми грозимо. Ми не похвалємось, тільки кажемо.

Ви віділавляєте в безвісти, ми виплаваємо на повне плєсо. Ми знаємо: Всі ми навіграмобні, незручні. Всі ми діти машини, ви салюнів. Але перед нами Майбутнє, серед вами ніч.

Ми схватились в смертельній обійми з вами. Трицять коштів ваї, а наші мускули ані не дрогнуть. Ви самі виконали їх в своїх фабриках.

Що там кулі! Що багнети! Все одно вони в наших руках. Ми гордо і сміливо дивимось вперед. І бачимо: Перед нами безкрая земля, а над нею червоний прапор робітничої федерації.

У наших руках золото, в наших силах і ваш хліб. Хто-ж мідійний? Золото чи хліб? Ми не навіні діти. Ми не лякаємо вас. Ми підстаємо і ждемо. І як не ми, то діти наші, внуки, чи правнуки заспівають велично пісню вільної праці. Пісню побіди на земській кулі — Мас.

Се не пророцтво. Не гіпнозизм. Не фанатизм. Се неминуча дійсність. І так буде!

М. Грчан.

Січень 1923.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ КАЛЕНДАР

- 1. марта 1919 р. Третий Всеукраїнський Зізду Рад в Харкові.
2. марта 1919 р. відкрите першого конгрєсу III Комуністичного Інтернаціоналу в Москві.
2. марта 1919 р. здобуте Херсону. Втеча Греків і добровольців.

- 2. марта 1921 р. Кроунштадське повстанє.
2. марта 1921 р. закріпленє користовуванєм землею на Україні на 9 років.

- 3. марта 1861 підписано манифєст про скасованє кріпацтва.
3. марта 1918 р. Всеросійський Ц.В.К. ухвалив більшістю голосів прийняти нечувано важкі умови мира, запропоновані ультимативно німецьким урядом.

НОВА КОМЕДІЯ!

Вже вийшла з друку і продаєть ся дуже гарна комедія в трох діях Стєна-Зан-ого п. н.

ЯК СВІТ ПІШОВ ДОГОРИ НОГАМИ

Надаєть ся до вистави навіть на малих сценах. Спеціальних декораций не вимагає. Ціна 25 центів.

Замовлення слати до: Ukrainian Labor News Cor. Pritchard & McGregor Winnipeg, Man.